

Mogelijke onderwerpen educatieve masterproeven onder begeleiding van Pieter Beck

Een kritische blik op het onderwijzen van kritisch denken

“Kritisch denken” wordt in de onderwijsdoelen van het secundair onderwijs vermeld als een competentie die leerlingen op het einde van het secundair onderwijs moeten verworven hebben. Ook in het leerplan Niet-Confessionele Zedenleer bestaat het eerste procesdoel erin om leerlingen “zelfstandig te leren denken”. Ondanks het belang dat er duidelijk gehecht wordt aan kritisch denken in het onderwijs, is er grote onenigheid binnen de literatuur over wat “kritisch denken” nu eigenlijk is en hoe men dit het beste onderwijst. Het doel van dit onderzoek is om een kritische blik te werpen op onderwijs in “kritisch denken” in Vlaanderen. Enerzijds zal er een literatuuronderzoek uitgevoerd worden, waarbij een overzicht gegeven wordt van verschillende visies op “kritisch denken” en het onderzoek dat reeds gedaan werd naar de effectiviteit van verschillende onderwijsmethodes. Anderzijds zal er op basis van curriculumonderzoek gekeken worden naar de manier waarop “kritisch denken” in het Vlaams onderwijslandschap wordt ingevuld en aangeleerd. Op basis van het literatuuronderzoek zal er dan een inschatting gegeven worden van bestaande praktijken en zullen er indien nodig suggesties tot verbetering gegeven worden.

Het staat de studenten vrij een eigen invulling te geven aan het onderzoek, zolang het in relatie staat tot het thema van onderwijzen van kritisch denken en bestaande discussies in de literatuur. Dit kan verder besproken worden in een eerste verkennend gesprek.

Integratie van wetenschapsgeschiedenis en -filosofie in het middelbaar onderwijs

De laatste decennia ontwikkelde zich de discipline van “Integrated History and Philosophy of Science (IHPS)” of “Geïntegreerde wetenschapsgeschiedenis en -filosofie”. Zoals de naam doet vermoeden voert men in deze discipline onderzoek naar wetenschappelijke praktijken op een manier die tegelijkertijd historisch en filosofisch is. Dit wil zeggen dat men enerzijds kijkt naar de historische context waarin deze praktijken plaatsvonden. De wetenschappelijke activiteit wordt gesitueerd binnen een bepaalde socio-politieke en materiële context. Anderzijds is men geïnteresseerd in typische filosofische vragen zoals de aard en verantwoording van wetenschappelijke kennis of de relatie tussen wetenschappelijke inzichten en politieke besluitvorming. Door haar interdisciplinaire karakter biedt IHPS de mogelijkheid om bruggen te leggen tussen verschillende vakken in het secundair onderwijs zoals fysica, chemie, aardrijkskunde, wiskunde, geschiedenis, cultuurwetenschappen en taalvakken (inclusief Latijn en Grieks). Bovendien biedt het de mogelijkheid om dit vakoverschrijdend werk te verbinden aan filosofische reflectie. Het doel van dit project is om een lessenreeks uit te werken rond een wetenschapshistorische casus die toelaat om leerdoelstellingen uit verschillende vakken te behalen.

Het ontwikkelen van een werkpakket kennisleer voor leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs

Algemene kennisleer heeft vaak een vrij abstract karakter, wat het moeilijker maakt om te onderwijzen aan jonge leerlingen. Tegelijkertijd hebben jongeren vaak spontaan voeling met vragen over zekerheid, kennis en verantwoording. Het doel van dit onderzoek is om een pakket te ontwikkelen dat gebruikt kan worden om kennistheoretische vraagstukken te bespreken met leerlingen uit de eerste graad van het secundair onderwijs. Er is reeds materiaal aanwezig. Het onderzoek zal er uit bestaan om enerzijds een korte literatuurstudie te doen van werken over het onderwijzen van filosofie (en kennisleer) aan jongeren van deze doelgroep. Op basis daarvan kan het bestaande materiaal verbeterd worden. Dit kan eventueel gebeuren in combinatie met het testen van dit materiaal in een stagecontext.